

การบริหารเงินตราและเหรียญกษาปณ์

ประวัติความเป็นมาของสำนักงานบริหารเงินตรา

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าฯ เจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง "กรมเก็บ" ขึ้นในเขตพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๓๓ เพื่อดูแลและจัดเก็บทรัพย์สินแผ่นดิน ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เปลี่ยนชื่อเป็น "กรมพระคลังมหาสมบัติ" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ ภายหลังการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวง และกรม พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้ยุบกรมพระคลังมหาสมบัติเป็น "กองคลังกลาง" สังกัดในกรมพระคลัง (ปัจจุบันคือกรมธนารักษ์) ในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ กรมธนารักษ์ได้จัดตั้ง "ศาลาเหรียญกษาปณ์ไทย" ขึ้นในเขตพระบรมมหาราชวัง โดยเป็นหน่วยงานในความดูแลของกองคลังกลางเพื่อจัดแสดงวิวัฒนาการเกี่ยวกับเหรียญกษาปณ์และเงินตราไทย ให้ประชาชนได้เล็งเห็นถึงคุณค่าของเหรียญกษาปณ์ไทย ซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง และได้ขยายส่วนการจัดแสดง เครื่องราชอิสริยยศ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ในเวลาต่อมา โดยเปลี่ยนชื่อเป็น "ศาลาเครื่องราชอิสริยยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญกษาปณ์ไทย" และในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้รับการปรับองค์กรขึ้นเป็น "กองเครื่องราชอิสริยยศและเหรียญกษาปณ์" โดยแยกจากกองคลังกลาง

ในเวลาต่อมา ได้มีการผนวกรวมงานของกองคลังกลางและกองเครื่องราชอิสริยยศและเหรียญกษาปณ์รวมเข้าไว้ด้วยกัน แล้วยกฐานะขึ้นเป็นสำนักงานบริหารเงินตรา ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการของกรมธนารักษ์ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๐ และในการปฏิรูประบบราชการปี พ.ศ. ๒๕๔๕ สำนักงานบริหารเงินตรา ได้ปรับโครงสร้างหน่วยงานใหม่ ตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกรมธนารักษ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น ๒ สำนัก ตามลักษณะงาน คือ สำนักบริหารเงินตรา และสำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน